

# **АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про наглядову раду закладу охорони здоров'я»**

## **I. Визначення проблеми**

Проєкт постанови розроблений відповідно до статті 24 Основ законодавства України про охорону здоров'я, якою було впорядковано структуру корпоративного управління закладу охорони здоров'я та усунуто дублювання функцій спостережної та наглядової рад закладу охорони здоров'я.

Не дивлячись на існування із 2017 р. попередньої редакції статті 24 Основ законодавства України про охорону здоров'я, що стосувалася спостережних рад, механізми корпоративного управління у закладах охорони здоров'я протягом цих років фактично не були сформовані. Так, зокрема, згідно з результатами польового аналізу щодо практики утворення та діяльності спостережних рад при спеціалізованих закладах охорони здоров'я (далі – «Дослідження»), проведеного у 2021 р. Проєктом USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» у співпраці із БФ «Пацієнти України» було виявлено, що у 88% відсотках спеціалізованих закладів охорони здоров'я спостережні ради не були створені та не функціонують.

Крім того, чинні вимоги законодавства щодо створення «спостережних рад» (Постанова КМУ від 27 грудня 2017 року №1077) потребують удосконалення та гармонізації з *Керівними принципами Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо корпоративного управління на підприємствах державної (комунальної) форми власності*, зокрема, у розрізі наявності відповідальності рад за діяльність закладу, підзвітності керівництва закладу перед радою, розширення функцій рад, в тому числі, можливості впливати на призначення та звільнення керівника закладу охорони здоров'я, здійсненні функції внутрішнього аудиту та контролю тощо.

Більше того, нові фінансові ресурси та збільшення можливостей для розвитку, які з'явилися для закладів охорони здоров'я, у зв'язку із автономізацією потребують ефективного управління та збільшення підзвітності перед власниками та громадськістю.

## **II. Цілі державного регулювання**

Основними цілями державного регулювання є забезпечення ефективного управління закладом охорони здоров'я у спосіб, що збалансовує та задовольняє інтереси усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та:

- (а) гарантує надання якісної та доступної медичної допомоги;
- (б) забезпечує реалізацію прав пацієнтів та працівників закладу;
- (в) сприяє ефективній реалізації прав власника на управління закладом.

### III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

#### 1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II аналізу.
Альтернатива 2 Розробка проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про наглядову раду закладу охорони здоров'я»	Така альтернатива передбачає врегулювання основних питань пов'язаних із корпоративним управлінням закладів охорони здоров'я. Зокрема, передбачено врегулювання таких питань: 1) прийняття Порядку утворення наглядової ради закладу охорони здоров'я та Типового положення про наглядову раду закладу охорони здоров'я; 2) забезпечить залучення до управління закладами охорони здоров'я нових професіоналів, а також обрання ефективних керівників закладів охорони здоров'я.

#### 2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

##### Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Застарілість законодавства та відсутність механізмів корпоративного управління в закладах охорони здоров'я.
Альтернатива 2 Розробка проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про наглядову раду закладу охорони здоров'я»	Надасть можливість привести законодавство у відповідність до статті 24 Основ законодавства України про охорону здоров'я, а також дозволить покращити управління в закладах охорони здоров'я.	Відсутні.

##### Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Якість управління в закладах охорони здоров'я не зможе підвищуватись за відсутності механізмів корпоративного управління.

Альтернатива 2	Утворення та функціонування наглядових рад закладів охорони здоров'я створить умови для захисту прав пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також підзвітності й прозорості діяльності керівника.	Відсутні.
----------------	---	-----------

#### IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми, зазначені у Розділі I цього аналізу.
Альтернатива 2	4	<p>Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки сприятиме:</p> <p>створенню умов для захисту прав пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також підзвітності й прозорості діяльності керівника закладу охорони здоров'я.</p> <p>Дозволить:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- запровадити забезпечення прозорості та відкритості управління закладом за допомогою присутності незалежних, професійних та авторитетних незалежних членів;</li> <li>- здійснювати нагляд за фінансовою звітністю та підвищити ефективність діяльності керівника закладу охорони здоров'я.</li> <li>- підвищити якість медичного обслуговування пацієнтів.</li> </ul> <p>Таким чином, така альтернатива сприятиме досягненню цілі державного регулювання щодо підвищення рівня надання медичної допомоги.</p>

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	<p><b>Для держави:</b> Відсутні</p> <p><b>Для громадян:</b> Відсутні</p> <p><b>Для суб'єктів господарювання:</b> Відсутні</p>	<p><b>Для держави:</b> Застарілість законодавства та відсутність сучасних механізмів корпоративного управління.</p> <p><b>Для громадян:</b> Якість медичної допомоги для громадян не зможе підвищуватись за відсутності сучасних механізмів корпоративного управління.</p> <p><b>Для суб'єктів господарювання:</b> Відсутні</p>	Ця альтернатива не забезпечує потреби у розв'язанні проблеми та досягнення встановлених цілей.
Альтернатива 2	<p><b>Для держави:</b> Надасть можливість привести законодавство у відповідність до сучасних стандартів щодо корпоративного управління на підприємствах державної (комунальної) форми власності.</p> <p><b>Для громадян:</b> Завдяки запровадженню механізмів корпоративного управління підвищується якість надання медичної допомоги високому рівні.</p> <p><b>Для суб'єктів господарювання:</b> Підвищиться якість управління у державних та комунальних закладах охорони здоров'я</p>	<p><b>Для держави:</b> Відсутні</p> <p><b>Для громадян:</b> Відсутні</p> <p><b>Для суб'єктів господарювання:</b> Відсутні</p>	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки повністю вирішує проблему, забезпечує відповідність післядипломної освіти системі безперервного професійного розвитку.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта.
Альтернатива 1	Переваги відсутні. Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми, зазначені у Розділі I цього аналізу.	Відсутні
Альтернатива 2	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки сприятиме: <ul style="list-style-type: none"> <li>- створенню умов для захисту прав пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також підзвітності й прозорості діяльності керівника закладу охорони здоров'я.</li> </ul> Дозволить: <ul style="list-style-type: none"> <li>- запровадити забезпечення прозорості та відкритості управління закладом за допомогою присутності незалежних, професійних та авторитетних незалежних членів;</li> <li>- здійснювати нагляд за фінансовою звітністю та підвищити ефективність діяльності керівника закладу охорони здоров'я.</li> <li>- підвищити якість медичного обслуговування пацієнтів.</li> </ul> Таким чином, така альтернатива сприятиме досягненню цілі державного регулювання щодо підвищення рівня надання медичної допомоги.	Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутні.

## V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

### Механізми, які забезпечать розв'язання проблеми:

#### 1. Організаційні заходи для впровадження регулювання:

для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості, закладів охорони здоров'я, провести комунікацію для інформування власників суб'єктів господарювання;

#### 2. Заходи, які необхідно здійснити власникам закладів охорони здоров'я:

ознайомитися з вимогами регулювання та утворити наглядові ради;

3. Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання – закладам охорони здоров'я:

ознайомитися з вимогами та забезпечити умови функціонування наглядових рад.

**VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги**

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

### **VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта**

Строк дії цього регуляторного акта є необмеженим, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер. Зміна строку дії регуляторного акта можлива у разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей проєкт регуляторного акта.

Дата набрання чинності регуляторним актом – з дня його офіційного опублікування.

### **VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта**

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – не передбачається.

2. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – високий. Проєкт наказу та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України.

3. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта, – не обмежується.

4. Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта, – низький.

Додатковими показниками результативності є:

- виявлення системних проблем закладу охорони здоров'я та розроблення політик на їх вирішення;

- підвищення інвестиційної привабливості закладу охорони здоров'я;
- побудова системи внутрішнього контролю в закладі охорони здоров'я;
- забезпечення функціонування оцінки якості медичної допомоги;
- стан виконання стратегії розвитку закладу та інвестиційного плану тощо.

### **ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта**

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься протягом трьох місяців після набрання ним чинності.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності. За результатами такого відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснювати Міністерство охорони здоров'я України, в тому числі використовуючи дані щорічного звіту наглядової ради закладу охорони здоров'я за результатами її діяльності та звітування про діяльність наглядової ради перед громадськістю. Відстеження здійснюватиметься протягом усього терміну дії регуляторного акту.

**Міністр охорони здоров'я України**

**Віктор ЛЯШКО**